

kolumni

Mikko Reijonen työskentelee Porvoon työvoiman palvelukeskuksen päällikkönä.

Elinikäistä oppimista

Olin samalla viikolla kouluttamassa samasta aihepiiristä kahta hyvin erilaista ryhmää. Ensimmäisen iltapäivän yleisössä oli vuosi sitten peruskoulunsa päättäneitä, ensimmäistä ammatillista tutkintoaan opiskelevia nuoria naisia.

Keskeisiä oppituntien sisältöjä olivat mp3-soitinten sisältämien materiaalien vertailu, matkapuhelinten taustakuvat ja olipa mukana jokunen hiusväriesittelykin. Näistä oppituntien pääaiheista poikettiin välillä sivupoluille lastensuojelun ja sosiaaliturvajärjestelmän kiehtovaan maailmaan.

Viikon loppupuolella lastensuojelun palvelujärjestelmää koskevan luennon kuulijoiden keski-ikä nousi lähes 30 vuotta. Ryhmä oli tullut täydentämään työelämässä hankittua osaamista uudella tutkinnolla. Polte näyttöjen suorittamiseksi hyvin arvosanoin oli kova.

Koulutuspaikkakunnalta kotiin ajellessani mietin näitä kahta ryhmää: nuoria, jotka ovat vasta astumassa sosiaalialan alati vuorovaikutteiseen työhön ja alan konkareita, joilla on hallussaan jämäptit työkäytännöt sekä ehdoton varmuus ja osaaminen. Kumman ryhmän kanssa olikaan helpompi toimia? Entä kummalle koulutus osui tarkemmin maaliinsa?

Nuorisojoukkoa ei tarvinnut kahta kertaa kehottaa yhteiseen työskentelyyn. iPodit ja mp3:set hiljenivät äkisti, kun päästiin kavereiden kanssa pienryhmässä miettimään vastauksia open keksimisiin kysymyksiin. Innostus oli valtava ja tulosta syntyi.

Varttuneempien porukkaa piti ensin hieman lämmitellä, mutta sitten alkoi hiljaisen kokemustiedon ääni nousta korvia huumaaviin lukemiin. Ryhmän kyky yhdistellä ja liittää uutta tietoa jo opittuun ja toimia vuorovaikutuksellisenä ryhmänä oli mahtava.

Sen, minkä iäkkäämmät avoimessa innostuksessa ja touhukkuudessa hävisivät, he ottivat takaisin kriittisessä ja rakentavassa pohdinnassa ja elämäkokemuksen mukanaan tuomassa jäsennyskyvyssä.

Nuoret hallitsevat uusimman teorian tiedon ja teknologia on heille sisäänrakennettua. Myös aikapaineen sietokyky on huomattava, vaikka se joskus oppilaitosten aamutunneilla saattaakin ilmetä lievänä poissaolevuutena.

Iäkkäämmillä on valttikorttinaan hiljainen tieto ja vahva sitoutuminen työntekoon. Kun heitä on pyydetty mainitsemaan asioita, jotka pitävät heitä työelämässä kiinni, tyypillinen vastaus on luottamus omaan osaamiseen ja kontaktit nuoriin ihmisiin. Aina voi olla utelias oppimaan uutta, nuoret iäkkäämmiltä ja päinvastoin.

Lopuksi varttuneille tiedoksi, että mp3 on MPEG-1-standardiin perustuva häviöllinen äänenpakkausmenetelmä ja samalla se on maailman suosituin musiikin tallennusmenetelmä. iPod taas on Applen suunnittelema ja markkinoima kiintolevyllinen tai flash-muistillinen musiikkisoitin. Se pystyy toistamaan MP3-, WAV-, AAC/M4A-, AIFF- äänitiedostoja ja tukee käyttäjän tekemiä soittolistoja.

Nuoremmat alan opiskelijat kiinnostuvat ehkä tiedosta, että 1900-luvun sosiaalityöntekijät eivät juuri matkapuhelinta virkatoimissa käyttäneet.